

Zeszyt 54

Krystyn Pawluk

Edward Musiał

Marian Mazur

Słownictwo elektryczne

Wybrane zagadnienia

Listopad 2015

PODRECZNIK DLA ELEKTRYKÓW

Zeszyt 54

Słownictwo elektryczne. Wybrane zagadnienia

Autorzy: prof. dr inż. Krystyn Pawluk, dr inż. Edward Musiał, prof. dr inż. Marian Mazur

Tekst dostarczono w październiku 2015 r.

Od Wydawcy:

Teksty w tym zeszycie są przedrukiem wybranych artykułów z archiwalnych numerów Miesięcznika SEP INPE. Odzwierciedlają one ówczesny i obecny stan słownictwa elektrycznego i jego problemy. Stan obecny nadal jest niezadowolający a i problemy pozostają te same. Błędy w przepisach technicznych i tłumaczeniach obcojęzycznych norm na język polski skutkować mogą nierzadko nawet zagrożeniami dla bezpieczeństwa ludzi i ich mienia. Zeszyt ukazuje się z nadzieją, że Czytelników uchroni przed niefrasobliwym korzystaniem z norm, przepisów i publikacji obciążonych błędami; a czynniki odpowiedzialne za poprawność słownictwa elektrycznego i kultywowanie języka ojczystego pobudzi do aktywne go działania.

Skład Rady Programowej:

dr hab. inż. Stanisław Czapp – przewodniczący

dr inż. Ryszard Niewiedział – sekretarz

Członkowie:

mgr inż. Mieczysław Balcerek

dr inż. Henryk Boryń

prof. dr hab. inż. Leszek S. Czarnecki

mgr inż. Franciszek Gładkowski

prof. dr hab. inż. Jacek F. Gieras

dr hab. inż. Zbigniew Hanzelka

prof. dr hab. inż. Mieczysław Hering

dr inż. Witold Jabłoński

mgr inż. Zdzisław Jankiewicz

dr inż. Janusz Konieczny

doc. Bohdan Kopchak

doc. Lubomir Kopchak

doc. dr inż. Stanisław Krakowiak

mgr inż. Jerzy Martyński

dr inż. Edward Musiał

mgr inż. Jan Musiał

dr inż. Jacek Nowicki

prof. dr hab. inż. Aleksandra Rakowska

mgr inż. Włodzimierz Sobocki

dr inż. Przemysław Tabaka

mgr inż. Krzysztof Wincencik

dr inż. Mirosław Zielenkiewicz

© Copyright by: COSiW SEP – Zakład Wydawniczy „INPE” w Belchatowie

Utwór w całości ani we fragmentach nie może być powielany, ani rozpowszechniany za pomocą urządzeń elektronicznych, mechanicznych, kopiujących, nagrywających i innych bez pisemnej zgody posiadacza praw autorskich.

Miesięcznik INPE (Informacje o Normach i Przepisach Elektrycznych)

ISSN 1234-0081

Zeszyty Podręcznika INPE dla Elektryków (bezpłatny dodatek dla całorocznych prenumeratorów INPE)

Wydawca i Redakcja:

SEP – COSiW Zakład Wydawniczy INPE

ul. Czaplinska 96 wejście B, 97-400 Belchatów, tel. 44 633 33 55

e-mail: redinpe@neostrada.pl, www.redinpe.com

NIP: 526-000-09-79

Redaktor naczelny:

Tadeusz Malinowski, tel. 785 028 557

Biuro i księgowość:

Małgorzata Filipiak, tel. 783 976 966

Skład komputerowy: KON Tekst Kraków, www.kon-tekst.pl

Druk: Leyko, Kraków

Rok wyd. XXI

Nakład: do 4500 egz.

Spis treści

Wprowadzenie – <i>Tadeusz Malinowski</i>	5
Krystyn Pawluk O poprawność polskiego słownictwa z zakresu elektryki	7
Edward Musiał Polskie słownictwo elektrotechniczne na kolejnym rozdrożu	23
Edward Musiał Wieża Babel	67
Edward Musiał Nazewnictwo i oznaczanie napięć	79
Edward Musiał Najwyższy czas zaprzestać parodiowania normalizacji	83
Edward Musiał Ochrona przeciwporażeniowa w urządzeniach niskiego napięcia. Najczęstsze nieporozumienia i błędy interpretacyjne	97
Edward Musiał Errata do polskiej wersji normy PN-HD 60364-4-41:2009 Instalacje elektryczne niskiego napięcia. Część 4:41: Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przed porażeniem elektrycznym	117
Marian Mazur Terminologia ogólna urządzeń elektrycznych	125

Od Redakcji

Polskie słownictwo elektryczne swój początek datuje na końcowe lata XIX wieku. Ówczesne i późniejsze prace słownicze oraz związane z nimi problemy opisuje autor rozdziału pt: „Polskie słownictwo elektrotechniczne na kolejnym rozdrożu”.

W grudniu 2005 r. Senat RP ogłosił rok 2006 Rokiem Języka Polskiego. W uchwale Senatu czytamy: „*Polszczyzna łączyła w przeszłości i łączy dziś wszystkich Polaków bez względu na miejsce zamieszkania, wiek, poglądy polityczne i wszelkie inne różnice czy odrębności. Nie ma innego dobra tak powszechnego i tak ważnego dla nas wszystkich jak język ojczysty.*” (...) „*Polszczyzna nas łączy i niech to będzie język bogaty, poprawny i piękny. Z tych względów Senat zwraca się do władz publicznych i Polaków o ochronę, otaczanie opieką i kultywowanie polszczyzny.*”

Na apel ten odpowiedziało Stowarzyszenie Elektryków Polskich uchwałą nr 3 na XXXV Walnym Zjeździe Delegatów SEP w dniu 26 czerwca 2010 r. w Katowicach. Czytamy w niej:

„W trosce o poszanowanie języka polskiego, a w szczególności poprawność i komunikatywność tekstów technicznych w podręcznikach, poradnikach, artykułach naukowych i popularno-naukowych, dokumentacji technicznej, normach i przepisach, WZD SEP apeluje do wszystkich członków Stowarzyszenia, by ich język tę troskę odzwierciedlał. Jednocześnie Zjazd zobowiązuje wszystkie jednostki organizacyjne SEP do podjęcia działań zmierzających do zahamowania postępującej degradacji języka polskiego w piśmiennictwie elektrotechnicznym i stowarzyszeniowym.”

Na marginesie tej uchwały godzi się odnotować, że niektóre czasopisma SEP, jak np. Przegląd Elektrotechniczny, Wiadomości Elektrotechniczne nieprzerwanie, a od 1998 r. także Miesięcznik SEP INPE zamieszczają publikacje słownicze PKTE i innych autorów.

W tym zeszycie zamieszczamy artykuły autorstwa Krystyna Pawluka i Edwarda Musiała publikowane w siedmiu numerach „Miesięcznika SEP INPE” i artykuł Mariana Mazura przedrukowany z „Wiadomości Elektrotechnicznych” nr 1 z 1953 roku.

W pierwszym z siedmiu artykułów prof. K. Pawluk pisze o mankamentach wiedzy o słownictwie elektrycznym, jej podstawowych cechach, o normach terminologicznych IEC i PN-IEC oraz o „Wielojęzycznym słowniku terminologicznym elektryki”, wydanym przez COSiW SEP w 2008 r.

Drugi obszerny artykuł autorstwa dra E. Musiała zawiera krótką historię polskiego słownictwa elektrycznego, opisuje i komentuje zasady terminologiczne języka technicznego sformułowane przez prof. Mariana Mazura. Omawia znaczenie poprawności terminologicznej w tekstach technicznych, podręcznikach, poradnikach, artykułach i rozprawach naukowych, w dokumentacji technicznej, a zwłaszcza w normach i przepisach. Znaczną część artykułu poświęca autor recenzowaniu definicji stosowanych w normach, przepisach itp. publikacjach.

W trzecim artykule autor skupia się na ocenie skutków błędnych definicji i sposobów przeciwdziałania im. Przytacza też przykłady pozytywnych i negatywnych postaw i działań słowniczych.

W czwartym artykule autor zajmuje się nazewnictwem elektrotechnicznym. Nawiązuje do tej tematyki objętej dyskusją publikowaną na forum „ise”. Recenzuje występujące tam definicje i oznaczenie napięć sieci elektroenergetycznych i przytacza prawidłowe.

W kolejnym artykule pt: „Najwyższy czas zaprzestać parodiowania normalizacji” opisano usterki i pułapki terminologiczne oraz błędy tłumaczenia norm z języków oryginalnych na język polski. Ważniejsze z nich zestawiono w tablicy.

Z ostatniego artykułu pt: „Ochrona przeciwporażeniowa w urządzeniach niskiego napięcia . Konsekwencje ustanowienia normy PN-HD 60364-4-4:2009” zamieszczono załącznik pt: „ Errata do polskiej wersji tekstu normy PN-HD 60364-4-41:2009 Instalacje elektryczne niskiego napięcia . Część 4-41: ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przed porażeniem elektrycznym.” Załącznik z erratą zajmującą 7,5 strony jest bezspornym dowodem błędów tłumaczeń norm i wynikających z nich zagrożeń m.in. dla bezpieczeństwa ludzi i ich mienia.

Ostatnią pozycją w zeszycie jest artykuł prof. Mariana Mazura pt: „ Terminologia ogólna urządzeń elektrycznych” będący przedrukiem z „Wiadomości Elektrotechnicznych” nr 1 z 1953 r. Artykuł jest też dostępny na stronie www.redinpe.com, podstronie „O słownictwie” pod zakładką „Z pozostałych kartek”. W zeszycie zamieszczono ten artykuł dla zachęty czytelników do odwiedzania ww. strony internetowej. Można na niej znaleźć co najmniej kilkadziesiąt informacji z dziedziny słownictwa elektrycznego.

Tadeusz Malinowski
Redaktor naczelny